

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
Келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2016 йил 21 октябрь, № 208 (6643)

Жума

Сайтимизга ўтиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ОНА ТИЛИМИЗНИНГ БЕТАКРОР ЖОЗИБАСИ

Ҳар бир мамлакатнинг Байроқ, Герб, Мадҳия сингари давлат рамзларини белгиловчи энг муҳим омилларидан бири, унинг миллий тили ҳисобланади. Шунинг учун ҳар бир халқ ўз тили тараққиёти учун қайғуради, унинг истиқболи йўлида барча имкониятни яратишга интилади.

Ўзбекистон Республикаси Биринчи Президенти Ислам Каримовнинг “Юксак маънавият — енгилмас куч” асарида таъкидланганидек: “...ўзликни англаш, миллий онг ва тафаккурнинг ифодаси, авлодлар ўртасидаги руҳий-маънавий боғлиқлик тил орқали намён бўлади. Жамики эзгу фазилатлар инсон қалбига, аввало, она алласи, она тилининг бетакрор жозибаси билан сингади. Она тили — бу миллатнинг руҳидир”.

Мустабид тузум ҳукмронлиги пайтида (ўтган асрнинг 80-йиллари охири) Биринчи Президентимиз шижоати билан миллий тил масаласи кўтарилди, унга 1989 йил 21 октябрда Давлат тили мақоми берилиши том маънодаги жасорат ва истиқлол сари қўйилган илк қадам сифатида улкан аҳамиятга эгадир.

21 ОКТАБРЬ — “ДАВЛАТ ТИЛИ ҲАҚИДА”ГИ ҚОНУН ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН КҮН

Ўтган 27 йил давомида ўзбек тилининг жаҳон тиллари ўртасидаги обрў-эътибори ошди. Жумладан, бугунги кунда Ер юзиде беш мингга яқин тил мавжуд бўлиб, улар ҳуқуқий мақо-

ми, тутган ўрни, қўлланиш доирасига кўра уч турга бўлинади. Яъни: 6 та халқаро тил (инглиз, француз, испан, рус, араб, хитой тиллари), 200 га яқин давлат тили (ўзбек, қозоқ, немис

ва бошқа тиллар), қолган 4800 га яқин тиллар — маҳаллий тиллар (на халқаро, на давлат тили мақомига эга бўлган тиллар). Она тилимиз — ўзбек тили 1989 йил 21 октябргача учин-

чи даражадаги, яъни маҳаллий тил даражасида бўлиб, жуда ҳам ғариб аҳволга тушиб қолган эди. “Давлат тили ҳақида”ги Қонуннинг қабул қилиниши **Ўзбек тилини ик-**

кинчи босқичга олиб чиқди, яъни маҳаллий тилдан давлат тили даражасига кўтарди.

(Давоми 4-бетда).

САЙЛОВ — 2016

Сайловни юксак савияда ўтказишнинг асосий шарти

2016 йилнинг 20 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ёритиш бўйича Республика матбуот марказида Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи участка сайлов комиссиялари фаолиятини самарали ташкил этиш масалаларига бағишланган республика онлайн семинар-тренинги ўтказилди.

Видеоконференцалоқа шаклида ташкил этилган мазкур тадбирда Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси, округ сайлов комиссиялари аъзолари, депутатлар, сайлов комиссияларига сайловга тайёргарлик кўриш масалаларида кўмак бераётган вазирилик ва идоралар вакиллари, олим ва мутахассислар, фуқаролик жамияти институтлари ходимлари ҳамда журналистлар қатнашди.

Марказий сайлов комиссияси Раиси М. Абдусаломов

сайлов кампаниясининг барча тадбири Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича асосий тадбирлар дастурига мувофиқ ўтказилаётганини қайд этди. Сайлов комиссиялари ўз фаолиятини қонунчиликда белгиланган тартибда мустақиллик, қонунийлик, коллегиялик, ошкоралик, адолатлилик каби демократик тамойиллар асосида амалга оширмоқда.

(Давоми 3-бетда).

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

ДЕПУТАТЛАР ДЕМОКРАТИК ИСЛОҲОТЛАРНИ ЯНАДА ЧУҚУРЛАШТИРИШГА ҚАРАТИЛГАН ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАРНИ КЎРИБ ЧИҚДИЛАР

20 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Депутатлар жамият ҳаётининг турли соҳаларида амалга оширилаётган ислохотларни янада чуқурлаштиришга, фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган бир қатор қонун лойиҳаларини кўриб чиқдилар.

Парламент куйи палатаси мажлисининг кун тартибига киритилган масалалар сиёсий партиялар фракциялари ва Ўзбекистон экологик ҳаракати депутатлар гуруҳининг, Қонунчилик палатаси кўмиталарининг мажлисларида вазириликлар ва идоралар, фуқаролик жамияти институтларининг вакиллари иштирокида дастлабки тарзда муҳокама қилинган эди. Депутатлар ўз ишларини Ўзбекистон Республика-

си Президенти вазифасини бажарувчи Шавкат Мирзиёев томонидан қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи тартибиде Олий Мажлис Қонунчилик палатаси кўриб чиқиши учун киритилган “**Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида**”ги қонун лойиҳасини биринчи ўқишда муҳокама қилишдан бошладилар.

Таъкидлангани, Ўзбекистон мустақилликнинг дастлабки йилларидан бошлаб демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш ва қучли фуқаролик жамиятини шакллантириш, қонун устуворлигини таъминлаш, инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, мамлакат ижтимоий-сиёсий ҳаётининг барча соҳасида ислохотлар ўтказиш йўлидан борди.

Муҳокама чоғида шу нарса алоҳида таъкидландики, қонун лойиҳаси муҳим ва ўз вақтида қабул қилинаётган бўлиб, у коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги ҳуқуқий муносабатларни кенг қўламда қонун йўли билан тартибга солишга, давлат органлари, ташкилотлар ва фуқаролик жамияти институтлари томонидан амалга оширилаётган коррупцияга қарши курашиш чора-тадбирларининг самарадорлигини кучайтиришга, шунингдек, жамият ҳаётининг барча соҳа-

сида бундай ҳолатга тўлиқ барҳам беришга, жамиятда фуқароларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш орқали коррупциянинг барча кўринишига нисбатан муросасизлик муҳитини яратишга қаратилгандир.

Мазкур ҳуқуқий ҳужжатни муҳокама қилиш чоғида сиёсий партиялар фракциялари ва Ўзбекистон экологик ҳаракати депутатлар гуруҳи вакиллари қонун лойиҳаси юзасидан ўз фикрларини билдирдилар.

(Давоми 3-бетда).

“Менинг овозим — Ватаним келажагига дахлдор”

Шу йилнинг 4 декабрь куни бўлиб ўтадиган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Сайлов округларида сайлов комиссиялари, давлат ва жамоат ташкилотлари томонидан сайловчилар, айниқса, биринчи марта овоз берадиган ёшларнинг ҳуқуқий маданиятини оширишга қаратилган тадбирлар ташкил қилинаёпти.

Бунда жорий йил 7 октябрда Марказий сайлов комиссияси томонидан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига тайёргарлик кўриш даврида сайловчилар ҳуқуқий маданиятини янада юксалтириш бўйича ўтказиладиган тадбирлар

дастури муҳим аҳамият касб этаётир.

Наманган вилоятида, дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, 69 минг нафардан ортққ йигит-қизлар сайловда илк бор иштирок этиши кутулкида.

(Давоми 3-бетда).

Бунёдкорлик ва фаровонликнинг муҳим мезони

Аҳоли ҳаёт даражаси ва сифати кўп жиҳатдан мамлакат рақобатдошлигининг асосий кўрсаткичи айланган бугунги кунда таълим тараққиётининг муҳим омил сифатида тобора халқилувчи аҳамият касб этаётгани барчамизга яхши маълум. Бинобарин, ижтимоий-иқтисодий ривожланишни илм-фан ҳамда техника ютуқларисиз, инновацион ғоя ва изланишларсиз тасаввур қилиш мумкин.

МУНОСАБАТ

Ўзбекистон Республикаси Президенти вазифасини бажарувчи Шавкат Мирзиёевнинг Ислам ҳамкорлик ташкилати Ташқи ишлар вазири кенгаши 43-сессиясининг очилиш маросимидаги нутқида ёшларда илм-фанга ҳамда таълим олишга интилиш

туйғусини кучайтириш, барча жамиятда ислом кадрларини таълим билан маданиятини тўғри англаш ҳамда қабул қилиш, дунё халқларига ислом динининг ҳақиқий мазмун-моҳиятини етказишга оид масалаларга алоҳида эътибор қаратилгани низоҳатда аҳамиятли

бўлди. Унда таъкидланганидек, айнан таълим ва маърифат башариёт фаровонлигининг асосий омилларидан ҳисобланади, инсонларни эзгуликка даъват этади, саховатли, сабр-қаноатли бўлишга ундайди. Муқаддас ислом динимиз бизга айнан шунини ўргатади.

(Давоми 3-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИ 2016 ЙИЛНИНГ ТЎҚҚИЗ ОЙИДА ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНТИРИШ ЯҚУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

I. Иқтисодиётда таркибий ўзгаришларни чуқурлаштириш, мамлакатни модернизация қилиш ва макроиқтисодий барқарорликни таъминлаш

Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислам Каримов томонидан Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 15 январда бўлиб ўтган мажлисида белгилаб берилган 2016 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишлари изчил амалга оширилиши ва пухта ўйланган макроиқтисодий ҳамда фаол таркибий сиёсатнинг давом эттирилиши жорий йилнинг тўққиз ойида мамлакатимизда юқори иқтисодий ўсиш суръатларини сақлаш ва макроиқтисодий барқарорликни таъминлаш имконини берди.

Ялпи ички маҳсулот ҳажми 2015 йилнинг шу давридаги нисбатан 7,8 фоиз, саноат ҳажми 7,2 фоиз, қишлоқ хўжалиги ҳажми 6,4 фоиз, чакана савдо айланмаси 14,2 фоиз ўсди.

Юқори иқтисодий ўсиш суръатларига ташқи савдо айланмасининг ижобий салдоси, давлат бюджетининг ялпи ички маҳсулотга нисбатан 0,1 фоиз профицити ва 2,2 фоизни ташкил қилган инфляция даражасининг паслигини ифода этган макроиқтисодий барқарорликни сақлаш орқали эришилди.

Саноатни таркибий ўзгартириш, модернизация ва диверсификация қилиш жараёнларини чуқурлаштиришга оид фаол инвестиция сиёсатининг амалга оширилиши ўзлаштирилган капитал қўйилмалар ҳажмининг 9,4 фоиз ва пудрат-қурилиш ишларининг 15 фоиз ўсиши имконини берди.

Жорий йил бошидан буён 2016 — 2020 йилларда хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш дастури доирасида 9 мингта янги сервис объекти ташкил этилган шу йилнинг тўққиз ойида кўрсатилган хизматлар ҳажмининг 12,4 фоиз ва ялпи ички маҳсулот таркибиде хизматлар улушини 2015 йилнинг шу давридаги 51,2 фоиздан 51,7 фоизгача ошириш имконини берди.

2016 йилнинг тўққиз ойида Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий ривожланишининг асосий кўрсаткичлари

(2015 йилнинг шу давридаги нисбатан фоиз ҳисобида)

Кўрсаткичлар	Ўсиш суръатлари
Ялпи ички маҳсулот	107,8
Саноат	107,2
Қишлоқ, ўрмон ва балиқчилик хўжалиги	106,4
Жами хизматлар	112,4
Чакана савдо айланмаси	114,2
Ўзлаштирилган инвестициялар ҳажми	109,4

Шу йилнинг тўққиз ойида саноат маҳсулотлари кўпайишининг асосий қисми қайта ишлаш саноати тармоқлари томонидан таъминланди. Саноат маҳсулотларидаги уларнинг улуши 2015 йилнинг шу давридаги 78,2 фоиздан 79,7 фоизга ошди.

Хом ашё ресурсларини чуқур қайта ишлаш асосида товар ишлаб чиқарадиган тармоқларда саноат маҳсулотларининг юқори ўсиш суръатларига эришилди. Хусусан, тўқимачилик буюмлари, кийим ва чарм маҳсулотлари ишлаб чиқариш 114,8 фоиз, озиқ-овқат маҳсулотлари 113,7 фоиз, фармацевтика маҳсулоти ва препаратлари 123,7 фоиз, кимё маҳсулотлари, резина ва пластмасса буюмлари 134,1 фоиз, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш 112,9 фоиз ошди.

Ишлаб чиқаришни рағбатлантириш ва тайёр истеъмол товарлари турини кенгайтириш мақсадида истеъмол маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг технологик ускуналар харид қилиши ҳамда айланма капитални кўпайтириши учун тижорат банклари 4,4 триллион сўмлик кредит маблағлари ажратди. Тайёр тижорат-трикотаж маҳсулотларининг 57 янги тури ва 141 моделини, 80 дан зиёд турдаги янги дори препаратларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

2015—2019 йилларда тайёр маҳсулотлар, бутловчи қисмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш дастурига киритилган корхоналар томонидан саноат маҳсулотларининг 50 дан ортққ янги тури, жумладан, нефть-газ-кимё ускуналари, конвейер ускуналарининг эҳтиёт қисмлари, автомобиллар спидометри, электр печлар, сув тўплайдиган электр иситкичлар, спорт тренажёрлари, болалар велосипеди ва самokatлари ҳамда бошқа тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

2016 йилнинг тўққиз ойида Маҳаллийлаштириш дастури доирасида қиймати 4091,7 миллиард сўмлик маҳаллийлаштирилган маҳсулотлар ишлаб чиқарилди ва ўсиш 2015 йилнинг шу давридаги нисбатан 1,5 баробарни, импорт ўрнини босиш самарадорлиги 1,3 миллиард долларни ташкил қилди.

(Давоми 2-бетда).

